

This is not according to *Rabi Shimon*

הא דלא כרבי שמעון –

OVERVIEW

כל הכשר להצניע וכו' והוציאו בשבת חייב משנה, which rules stated that our ר' יוסי בר חנינא (as a general rule for all) except regarding those who are מצניע these amounts. תוספות discusses the view of ר"ש.

פירש בקונטרס² הא דתנן כל הכשר כולי שרוב בני אדם עשויים להצניע כשיעור הזה - explained that when ר' יוסי בר חנינא stated that our משנה is not in accordance with ר"ש he meant **this which the משנה teaches, 'anything which is fit', etc. (to be מצניע), meaning the a majority of people are inclined to put aside this amount, then -**

חייב כל אדם על הוצאתו אפילו אדם עשיר שאין שיעור זה חשוב לו³ -
Every person is liable for carrying out this amount, even a wealthy person, for whom this amount is not significant, he too is also חייב. This concludes the citation from פרש"י continues -

משמע מדבריו דלא מחייב רבי שמעון אלא בסתם בני אדם שרגילין להצניעו -
It seems from רש"י's words that ר"ש would not hold liable for carrying out this amount only for 'regular' people who are accustomed to be מצניע such a (small) amount -

שאותו שיעור חשוב להן ואפילו לא הצניעו הוא -
Since this amount is significant for them therefore they will be חייב for carrying it even though they were not actually מצניע it; [however a rich person for whom this amount is insignificant will not be חייב, even though 'regular' people are מצניע this amount] -

ולקמן⁴ פירש לא נאמרו שיעורים שבמשנה אלא למצניעין אותו קודם לכן -
However later רש"י explained the view of ר"ש that all the שיעורים which were said in that משנה are only for those who were מצניע these items previously -

וחזר המצניע והוציאו משמע דוקא בהצניעו חייב -
And then the מצניע went back and carried it out; indicating that one is only חייב when he was מצניע, but not when other ('regular') people were מצניע.

¹ On שבת the משנה mentions various שיעורים (mostly less than a רביעית) to be חייב for carrying out liquids on שבת. However ר"ש disagrees and maintains, כולן ברביעית ולא נאמרו כל השיעורים הללו אלא למצניעיהן.

² בד"ה הא.

³ However ר"ש disagrees with this. תוספות goes on to explain what is the view of ר"ש (according to this פרש"י).

⁴ עו,ב ברש"י ד"ה ולא. The משנה there mentions different שיעורים for carrying out various liquids.

In summation; from our ר"ש here it seems that ר"ש maintains that 'regular' people are חייב for carrying a שיעור which 'regular' people are מצניע, even if the carrier was not מצניע this item. However from ר"ש later it seems that ר"ש maintains that in order to be חייב for the minimal מוציא mentioned in that משנה, the מוציא had to have been מצניע this item previously.

פרש"י clarifies תוספות:

ואומר רבינו יצחק דיש ליישב פירוש דמה שמצריך לקמן הצנעה -

And the ר"י says that we can resolve the contradiction in פירש"י, for this which later requires setting it aside in order to be חייב -

- היינו לאדם עשיר שאין דרכו להצניע⁵ -

That is for a wealthy person that it is not his custom to be מצניע such a small amount, which regular people are מצניע, therefore in order for the עשיר to be חייב, it is necessary that he was מצניע previously this small amount -

ומכל מקום פירוש מילתיה דרבי שמעון צריך לפרש כמו שפירש כאן⁶ -

But nonetheless it is necessary to explain the ruling of ר"ש (that לא נאמרו כל as (השיעורין הללו אלא למצניעיהן) explained it here, meaning that it is not necessary for the regular person to be מצניע, but rather he is חייב if generally regular people are מצניע it -

דאי מיירי במצניעין לאותו דבר עצמו שמפורש במשנה כמו שפירש התם -

For if ר"ש meant those who are actually מצניע for the specific purpose which the משנה enumerates, as ר"ש explained there (that the [rich] person was מצניע this item previously) -

אם כן כולהו הוה מצי למימר בכל שהוא בכדי שיפת קילור -

In that case the משנה could have given by all of them a שיעור of כל שהוא meaning like the amount needed to dissolve an eye ointment -

כדתנן בפרק המצניע (לקמן ז,ב) דלרפואה בכל שהוא⁸ ואתיא⁹ כרבי שמעון -

⁵ ר"ש may have chosen to say there that למצניעיהן means the one who is actually מצניע, since ר"ש there argues with ת"ק and maintains that the שיעור is רביעית, and all those lesser שיעורים which ת"ק mentioned is למצניעיהן. The שיעור of רביעית is seemingly/obviously (even) for an עשיר. Once ר"ש is discussing an עשיר, he adds that for an עשיר to be חייב for those lesser שיעורים (which ת"ק listed) it is only if the עשיר was מצניע such a שיעור.

⁶ When ר"ש states למצניעיהן he does not mean those that are actually מצניע (the עשירים), for otherwise they are פטור, but rather ר"ש means that whatever 'regular' people are מצניע, then other 'regular' people are also חייב.

⁷ The משנה on ע"ב (where ר"ש makes his statement and ר"ש explains it) states different שיעורים for carrying out various liquids. Regarding water the שיעור is לשוף בהם את הקילור (a medicinal use). If we are discussing that the מוציא was מצניע for this specific purpose, then in all the other cases (like wine, milk, honey, oil) the שיעור should also be (יד דוד-קמא see) לרפואה it was מצניע, since כ"ש (שיפת קילור).

⁸ The משנה there states if someone is מצניע an item (whether לרפואה or לדוגמה), he is חייב for כל שהוא. If ר"ש, when he said למצניעיהן אלא לא השיעורין הללו, meant the מצניע, why is there כל השיעורין הללו? there is only one שיעור for a מצניע and that is כ"ש. Therefore we must rather say that ר"ש meant that for those people who would also be מצניע such an amount, which the משנה on ע"ב specifies (even though they were not מצניע); nevertheless they are חייב (but not the עשירים, since they would not be מצניע such a small amount). It is understood that since they were not מצניע they cannot be חייב for a כ"ש (and also not for the amount specified in the משנה, but rather for רביעית!).

⁹ ר"ש is assuring us that the משנה (which is מצניע for a כ"ש) is in accordance with ר"ש.

As the משנה taught in פרק המצניע that for medicinal purposes a כ"ש is sufficient, and that משנה is in accordance with ר"ש -

מדלא קאמר התם בגמרא הא דלא כרבי שמעון -

Since the גמרא there did not say, 'this משנה is not in accordance with ר"ש' -

כי היכי דקאמר (דף צא,א) הא¹⁰ דלא כרבי שמעון¹¹ בן אלעזר -

Just as the גמרא there did say, 'this משנה is not in accordance with רשב"א -

מצניע supports his contention that according to ר"ש people are חייב even if they were not מצניע:

ומהתם נמי יש לדקדק דלרבי שמעון סתם בני אדם שרגילין להצניעו -

And from that משנה there we can also infer that according to ר"ש, regular people who are accustomed to be מצניע the amounts specified in the various משניות -

מיחייבי אפילו לא הצניעו -

Are liable even if they were not מצניע, and the proof is -

מדקתני המצניע לזרע כולי וכל אדם אין חייבין עליו אלא כשיעורו משמע בלא הצנעה -

Since the משנה states, 'one who is מצניע to plant, etc. (is liable for a כ"ש), but all other people are not liable only for the שיעור'; indicating that כל אדם are חייב without הצנעה -

וכרבי שמעון נמי אתיא כדפירושית¹² -

And that משנה is in accordance with ר"ש as I explained -

In summation; according to the רבנן anything which is דרכו להצניע, all people are חייב for that amount, even those people for whom this amount is insignificant. According to ר"ש, only those people for whom this amount is significant are חייב but not for עשירים. They all agree that if one was מצניע, he is חייב בכ"ש regardless.

ר"ש rejects an alternate interpretation of ר"ש:

ואין לפרש דבעשיר שאין דרכו להצניע לא מיחייב לרבי שמעון¹³ אפילו בהצניעו -

And one cannot explain that by a wealthy person whose manner is not to be מצניע this amount, ר"ש would not hold him liable even if he was מצניע; we cannot

¹⁰ The משנה (on צב,ב) rules that only the מצניע is חייב for a כ"ש, but if another person took out this very same item (which his friend was מצניע), he is not חייב בכ"ש, only בשיעורו.

¹¹ רשב"א maintains in the above mentioned case (footnote # 10) that even the מוציא is חייב, not like the משנה ruled.

¹² See footnote # 9.

¹³ The advantage of the 'אין לפרש' is that ר"ש stated in that משנה עוב, that the שיעור משקין is ברביעית even for an עשיר (see footnote # 5). ר"ש then continues to say לא נאמרו כל השיעורין הללו (the lesser ones) were not said for an עשיר at all, but rather למצניעיהן; only for these people who are (usually) מצניע the lesser amounts (they are חייב for these lesser שיעורים even though they were not מצניע). However the way we are learning now that an עשיר who is מצניע is חייב for a lesser amount (even a כ"ש), so why does ר"ש state לא נאמרו after he states the שיעור of an עשיר, since those שיעורים apply to an עשיר as well if he is מצניע. ועצ"ע. [See שבת של מי that according to the לפרש even by regular people ר"ש maintains that they are חייב (for the lesser שיעורים), only if they are מצניע.]

say this -

דהא אמר בהמוציא יין¹⁴ במה דברים אמורים במוציא אבל במצניע כל שהוא -

For the ברייתא states in פרק המוציא יין, 'when are these words said, for one who carries out, but for a מצניע the שיעור is a כ"ש; this is the view of the רבנן -

רבי שמעון אומר במה דברים אמורים במצניע כולי -

מצניע, says when are these words said (that a lesser שיעור is sufficient), by a מצניע, etc., but a מוציא requires a רביעית -

ומפרש מצניע דרבנן¹⁵ בתלמיד שאמר לו כולי -

And the גמרא explained the term מצניע of the רבנן, is referring to an apprentice, whom his master told him, etc. 'clear out this place for me to make a meal'; we say -

דבר שאינו חשוב לכל¹⁶ אי אצנעיה רביה אין אי לא לא -

Items which are not important for everyone, if his master placed them aside he is liable, but if his master was not מצניע them, he is not liable -

ודומיא דהכי נראה דהוי מצניע דרבי שמעון¹⁷ דתליא מילתא באותו שהצניעו היינו בעשיר -

And presumably the מצניע of ר"ש is in a similar manner, that it depends on the one who was מצניע this item, namely the wealthy person.

asks: תוספות

קשה לרבינו שמשון בן אברהם דמהאי טעמא דקאמר הכא מתניתין דלא כרבי שמעון -

The רשב"א has a difficulty; for the same reason that the גמרא here says that our משנה is not like ר"ש, and the reason is -

משום דמתניתין סתמא קתני דחייב משמע שכל בני אדם חייבין עליו -

Because our משנה states generally (without qualification) that something which is חייב, indicating that all people are חייב, one is להצניעו וכו' -

אפילו אותן שאין חשוב להן שיעור זה¹⁸ -

Even those wealthy people for whom this amount is not חשוב for them -

מהאי טעמא נמי הוה ליה למימר בההיא דפרק המצניע¹⁹ דהווא דלא כרבי שמעון -

¹⁴ עה,א. The ברייתא discusses various שיעורים for one who is מוציא דם (and other liquids). Many of the שיעורים were less than a רביעית, so the רבנן say that for a מצניע we do not even require the lesser שיעור, but a כ"ש is sufficient.

¹⁵ The גמרא there was troubled by the statement of the רבנן that a מצניע is בכ"ש, seemingly indicating that he is חייב for the הצנעה alone, even though he was not מוציא!

¹⁶ It is less than the שיעור which people use, the מוציא is not חייב unless his master was מצניע it. This is the meaning that he (the apprentice) is חייב for the הצנעה (of the master), even though the apprentice was not מצניע.

¹⁷ (רבנן) כ"ש (ר"ש) שיעור whether it is the lesser שיעור or a כ"ש. The גמרא established that the מצניע by the רבנן is the master who is מצניע something which is not חשוב for anyone else, nevertheless since he is מצניע, (even) the apprentice is חייב; the same applies to ר"ש that his מצניע (עשיר) is also מצניע something which is not חשוב (at least to him), and ר"ש rules that he is חייב for the (lesser) שיעור; not like the פרש"י stated that if it is not חשוב to him, he is never חייב even if he is מצניע.

¹⁸ However, ר"ש maintains that the עשירים are not חייב for this small שיעור (unless they were מצניע).

¹⁹ The משנה on ב,ז states, המצניע לזרע וכו' חייב בכל שהוא, וכל אדם אין חייב עליו אלא כשיעורו. It says in that משנה explicitly

For this very same reason the גמרא should have also said regarding that משנה in פרק המצניע – ר"ש that it is not in accordance with ש"ש

offer a solution: תוספות

ושמא יש לומר דהכא דנקט לפרושי²⁰ הוה ליה לפרושי טפי:

And perhaps one can say that here in our משנה, where the תנא mentioned details, he should have been more explicit and differentiate between an עשיר and regular people if he agrees with ר"ש.

SUMMARY

ר"ש maintains that anything which is דרכו להצניע, only those people for whom this amount is significant are חייב but not for עשירים. All agree that if one was מצניע, he is חייב בכל"ש regardless.

THINKING IT OVER

Is there any connection between the קושיית הרשב"א and the rejection of the אין²¹ לפרש?

---

that all people (including עשירים) are שיעור חייב even though that for the עשירים it is not a שיעור חשוב. This is in contradiction to ר"ש (see footnote # 18).

²⁰ When discussing the need for a שיעור our משנה mentions details; וכי, ועוד כלל אחר אמרו כל הכשר להצניע ומצניעין כמוהו וכו'; and the negative ר"ש, he should have also made the distinction between an עשיר and regular people. However in the משנה in המצניע there is only a terse statement regarding שיעורים, namely, שיעור, and לא כשיעור, therefore the תנא did not choose to elaborate that שיעור of an עשיר is different from שיעור of 'regular' people.

²¹ See של מי.